

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 24.11.2025

Perihan KOCA

Mersin Milletvekili

Çocukların özgürlüğünden yoksun bırakılması, istisnai bir tedbir olarak düzenlenmiş olmasına rağmen uygulamada sıklıkla başvuru bir yöntem hâline gelmiştir. Oysa Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Pekin Kuralları ve Havana Kuralları uyarınca; tutuklama çocuklar bakımından “son çare” ve “en kısa süreli” bir önlem olmalıdır. Türkiye’deki mevcut tablo, çocuk adalet sisteminde cezalandırıcı yaklaşımın sosyal hizmet temelli önleyici politikalara üstün geldiğini göstermektedir. Baroların ve sivil izleme mekanizmalarının sahadaki gözlemleri, çocuk cezaevlerinde kapasite sorunları, personel eksikliği, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimde ciddi aksaklıklar bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, çocukların yeniden suça sürüklenme riskini artırmakta ve çocuk adalet sisteminin onarıcı yönünü zayıflatmaktadır. Bu bağlamda, 2020-2025 yılları arasında:

1. Yıllara göre tutuklanan çocuk sayısı nedir?
2. Tutuklanan çocukların yaş ve cinsiyet dağılımı nasıldır?
3. Birden çok kez, tekrarlayan şekilde tutuklanan çocuk sayısı kaçtır?
4. Suça sürüklenen kaç çocuk hakkında koruyucu ve destekleyici tedbir kararı uygulanmıştır?
5. Birden çok kez tutuklanan çocuklardan kaç daha önce herhangi bir koruyucu ve destekleyici tedbir kararı uygulanmadan tutuklanmıştır?
6. Çocuk kapalı ceza infaz kurumlarının toplam kapasitesi ve mevcut doluluk oranı nedir? Kurum bazında mahpus çocuk sayısı kaçtır?
7. Çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında mahpus çocuk başına düşen psikolog, sosyal hizmet uzmanı, çocuk gelişimci, sosyal çalışmacı, öğretmen, hemşire ve doktor sayısı nedir?
8. Çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında tutulan çocuklardan eğitimine devam edenlerin oranı kaçtır? Adalet Anadolu Lisesine devam eden çocuk sayısı kaçtır?
9. Çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında evlerinde bulunan tutulan çocuklardan kaç eğitimi bırakmıştır? Eğitime devam edemeyen çocukların temel gerekçeleri nelerdir?
10. Çocuk kapalı ceza infaz kurumlarındaki şiddet, intihar, kendine zarar verme vaka sayısı nedir? Bu vakalarla ilgili yürütülen soruşturma sayısı kaçtır? Yürütülen soruşturmalarda alınan kararların dağılımı nasıldır? Kaç vakada kurum personelinin ihmali olduğu tespit edilmiştir?

11. Çocuk kapalı ceza infaz kurumlarından eğitimevine nakledilen çocuk sayısı kaçtır? 18 yaşını doldurması nedeniyle çocuk kapalı ceza infaz kurumlarından kapalı ceza infaz kurumlarına nakledilen çocuk sayısı kaçtır?
12. Ceza infaz kurumlarından tahliye edilen çocukların takip ve destek mekanizmaları nasıl işlemektedir? Tahliye olan kaç çocuğa hangi tahliye sonrası destek hizmetleri sunulmuştur?
13. Çocuk ceza infaz kurumlarında görev yapan personel için çocuk adaletine, psikososyal gelişime ve travma farkındalığına yönelik eğitimler düzenlenmekte midir? Düzenlenen eğitim sayısı ile bu eğitimlere katılan personel sayısı kaçtır?
14. Bakanlığınız, çocuk tutukluluğunu azaltmaya yönelik alternatif tedbirlerin (örneğin denetimli serbestlik, uzlaştırma, toplum hizmeti) yaygınlaştırılması için bir strateji planı yürütmekte midir?
15. Çocuk ceza infaz kurumlarının bağımsız izlenmesine yönelik bir mekanizma kurulması planlanmakta mıdır?
16. Türkiye genelinde eğitimevlerinin sayısı, kapasitesi ve bu kurumlarda tutulan hükümlü çocuk sayısı nedir? Bu çocukların yaş ve cinsiyet dağılımı nasıldır?
17. Eğitimevinde olup da örgün eğitime ve mesleki eğitime devam eden hükümlü çocuk sayısı kaçtır? Kaç çocuk disiplin suçu nedeniyle eğitimevinden kapalı çocuk ceza infaz kurumuna iade edilmiştir?
18. Eğitimevlerinde görev yapan öğretmen, rehberlik uzmanı, psikolojik danışman ve usta öğretici sayısı kaçtır?
19. Ceza infaz kurumlarında veya eğitimevlerinde bulunan engelli çocukların eğitime erişimi için özel düzenlemeler yapılmış mıdır?